

Moord op de bakkersvrouw in Harskamp in 1899

door: Paul Bouw, lidnr. 952, e-mail: bouwpaoul@gmail.com

Op dinsdag 6 juni 1899, 's morgens vroeg om half vijf, overlijdt in Harskamp, dicht bij Otterlo, de pas eenendertigjarige Trijntje van 't Land, de vrouw van de Harskamper bakker Jacob Zeegers.¹

Het is het begin een geruchtmakende zaak, die landelijk de aandacht zou krijgen: de gifmoord op de bakkersvrouw in Harskamp!

Aan het einde van de negentiende eeuw, in het jaar 1899, schrikt een gruwelijke moord de Harskampse bevolking op. De vrouw van de alom bekende bakker Jacob Zeegers overlijdt op 6 juni 1899, naar later blijkt als gevolg van vergiftiging.² Er volgen schokkende maanden, waarin uiteindelijk de bakker zelf de dader blijkt te zijn van de moord op zijn vrouw.

Hieronder volgt een reconstructie van deze zaak, die destijds in alle dagbladen in ons land uitvoerig werd beschreven. Een zaak die ongetwijfeld

de Harskampse gemeenschap in grote beroering bracht.

De reconstructie kon plaatsvinden dankzij krantenberichten en het originele rechtbankdossier van deze zaak in het Gelders Archief.

Op 23 november 1894 treden in Barneveld Jacob Zeegers, 31 jaar, zoon van Evert Zeegers en Elisabeth Boom, en Trijntje van 't Land, 27 jaar, dochter van Cornelis van 't Land en Hendrikje Zegers, in het huwelijk. Jacob Zeegers is bakker in Harskamp.³ Hij werd geboren te Lunteren op 7 mei 1863. Trijntje werd op 24 december 1866 in Barneveld geboren. Jacob en Trijntje zijn volle neef en nicht van elkaar. Het is een gedwongen huwelijk: Trijntje is al zes maanden zwanger ten tijde van het huwelijk.

Het echtpaar Zeegers krijgt twee kinderen: een zoontje Cornelis, geboren op 20-02-1895 te Zwartebroek en een dochtertje Elizabeth, geboren op 29 juli 1897 in Harskamp, nabij Otterlo⁴.

¹ Gelders Archief, toegang 0207 Burgerlijke Stand, inv.nr. 5204, akte 119, 6 juni 1899.

² Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 5204, overlijdensakte gemeente Ede aktenummer 119, 06-06-1899

³ Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 6422, huwelijksakte gemeente Barneveld aktenummer 50, 23-11-1894.

⁴ Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 5303, geboorteakte 302, 29-07-1897.

Elizabeth overlijdt jong, op zevenjarige leeftijd, te Putten op 23 december 1904.⁵

Cornelis trouwt op 25 oktober 1923 te Zeist met Willemina de Jong.⁶ Cornelis overlijdt in 1965 te Zeist, 70 jaar oud. Willemina overlijdt te Zeist op 11 juli 1964. Het echtpaar Zeegers heeft een bakkerswinkel annex woning met schuur in Harskamp, op de grens met Otterlo.

Het Rotterdamsch Nieuwsblad van vrijdag 9 juni 1899 vermeldt als een van de eersten het misdrijf uit Harskamp. Te Harskamp is een vrouw door vergiftiging om het leven gebracht. Als schuldig aan deze misdaad verdenkt men haar man. Woensdag 7 juni begaf justitie zich uit Arnhem naar de plaats van de misdaad, om een gerechtelijk onderzoek in te stellen. Dat was 's avonds nog niet geëindigd. Het lijk van de vrouw is ter gerechtelijke schouwing naar Arnhem gebracht, terwijl op last van justitie, de verdachte voorlopig is gearresteerd en eveneens naar Arnhem zal worden vervoerd.⁷

De krant Het Nieuws van den Dag van zaterdag 10 juni 1899 maakt eveneens melding van een zeer ernstig misdrijf in Harskamp. Er is een vrouw door vergiftiging om het leven gebracht en haar man wordt van de misdaad verdacht. Justitie uit Arnhem heeft zich naar Harskamp begeven om ter plaatse een gerechtelijk onderzoek in te stellen. Het lijk van de vrouw is naar Arnhem vervoerd om gerechtelijk geschouwd te worden. Ook heeft justitie de overbrenging van de verdachte naar Arnhem gelast. De verdachte, een bakker van beroep, heet J. Zeegers. Acht dagen geleden is zijn vrouw onder behandeling gekomen van Dr. Kimmeijser te Lunteren, die verschijnselen van vergiftiging constateerde. Een huiszoeking door de politie heeft niets opgeleverd.⁸

Op zaterdag 24 juni 1899 gaat justitie opnieuw

naar Harskamp, in verband met de vergiftigingszaak. In tegenwoordigheid van de gearresteerde verdachte, bakker Zeegers, wordt het gehele huis nauwkeurig onderzocht. De schouwing van het lijk van zijn vermoorde vrouw had duidelijk aan het licht gebracht, dat zij gestorven was door arsenicum. Men vermoedde, dat Zeegers zijn vrouw reeds weken achter elkaar telkens kleine hoeveelheden arsenicum had toegediend. Het vergif, 250 gram, was gekocht bij een drogist te Ede. Een aantal ingezetenen van Harskamp was inmiddels al door de rechter-commissaris gehoord. Verscheidene anderen zullen nog getuigenis moeten afleggen.⁹

Het Utrechts Nieuwsblad weet al te melden dat een paar uur voor het overlijden van vrouw Zeegers zij door haar man een ei toegediend kreeg, waarna zij, terwijl ze al aan de beterde hand was, het heel benauwd kreeg en ernstige diarree. De dokter uit Lunteren had dit door en heeft een drankje voorgeschreven, dat helaas te laat kwam: zij was toen reeds overleden. Ook meldt deze krant dat bakker Zeegers wellicht de moord zou hebben gepleegd om met zijn dienstbode te kunnen trouwen.¹⁰

Ook het Nieuwsblad van het Noorden weet op 13 juli te melden dat verdachte, bakker Zeegers, zijn vrouw vermoord zou hebben om de dienstmaagd te kunnen trouwen. De bakker ontkent echter alle schuld. Gemeld wordt, dat, hoewel nog geen bekentenis is afgelegd, de bakker en de dienstmaagd zo goed als zeker in een ongeoorloofde betrekking tot elkaar stonden. De roddel dat de meid naar Arnhem zou zijn overgebracht wordt in de krant ontkend.¹¹

Jacob Zeegers blijft tot aan het proces preventief gevangen zitten in het Huis van Bewaring in Arnhem, verdacht van vergiftiging van zijn echtgenote. Op 14 oktober 1899 wordt de zogenaamde instructie in zijn zaak gesloten. De

5 Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 8645, overlijdensakte gemeente Putten aktenummer 98, 24-12-1904.

6 Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 374, huwelijksakte gemeente Zeist aktenummer 114, 25-10-1923.

7 Rotterdamsch Nieuwsblad 09-06-1899

8 Het Nieuws van den Dag 10-06-1899

9 Nieuws van den dag Kleine Courant 28-06-1899 en Nieuwe Tilburgsche Courant 29-06-1899

10 Utrechts Nieuwsblad 28-06-1899

11 Nieuwsblad van het Noorden 13-07-1900



Huis van Bewaring te Arnhem, Beekstraat hoek Spinschoolstraat, afgebroken in 1908. Gelders Archief – prentbriefkaarten collectie Arnhem nr. 00151.

rechtbank beveelt de verwijzing naar de openbare zitting. Maar liefst twintig getuigen worden gedagvaard. Mr. H.P. de Wilde is als verdediger aan verdachte toegevoegd.¹²

Op vrijdag 27 oktober dient voor de rechtbank te Arnhem de zaak van de dan 36 jarige Jacob Zeegers, bakker te Harskamp. Hij wordt ervan beschuldigd dat hij op 6 juni 1899 te Harskamp met voorbedachten rade zijn echtgenote Trijntje van 't Land van het leven beroofd heeft door middel van rattenkruid. Op 27 mei 1899 heeft hij in de winkel van J.C. van den Berg te Ede ongeveer 150 gram rattenkruid gekocht en daarna heeft hij een groot deel daarvan opzettelijk aan zijn vrouw toegediend ofwel opzettelijk door haar laten gebruiken. Ten gevolge hiervan is zij op 6 juni 1899 in haar woning in Harskamp overleden. Er zijn in deze zaak maar liefst 23 getuigen opgeroepen en 16 deskundigen gehoord, namelijk de geneesheer die de overleden vrouw

heeft behandeld, de beide geneesheren die het lijk van de vrouw hebben geschouwd, twee scheikundigen, die de ingewanden van de vrouw hebben onderzocht en dr. Sissingh, die met prof. Jelgersma een onderzoek heeft ingesteld naar de toestand van de geestvermogens van de beklaagde. Zeegers ontkent met beslistheid het afschuwelijke misdrijf te hebben gepleegd, waarvan hij wordt beschuldigd. Hij geeft echter toe, dat het huwelijk met zijn vrouw de laatste tijd niet meer gelukkig was. Die slechte verhouding schijnt ontstaan te zijn door de dienstbode Maria Albertina van de Steeg, die al door de vrouw was ontslagen, maar op uitdrukkelijk verzoek van de man werd terug geroepen. Beklaagde uit het vermoeden, dat zijn vrouw zich daarom zelf van het leven zou hebben beroofd. Het gerucht gaat dat de beklaagde met deze dienstbode in een ongeoorloofde betrekking stond. Hij moet toegeven zelf verscheidene malen eten aan zijn vrouw te hebben verstrekt,

¹² *Algemeen Handelsblad* 14-10-1899

maar ook wijst hij op de zorg die hij zijn vrouw gegeven heeft tijdens haar ziekte.

De rechter van instructie, mr. Van der Does de Willebois, wordt als eerste getuige gehoord. Bij zijn onderzoek is hem gebleken dat het leven tussen de beklaagde en de vrouw was als kat en hond. Vier weken van tevoren had beklaagde zelfs aan de vrouw voorgesteld te scheiden. Bij zijn verhoor verklaarde beklaagde eerst niets van vergif te weten en dit ook niet te hebben gekocht. Later, toen dit feit bewezen was, erkende hij het rattenkruid te Ede te hebben gekocht voor de ratten. Toen bewezen was dat hij geen last van ratten had, beweerde hij het vergif te hebben gekocht op verzoek van zijn vrouw, die zei dat een broer van haar, die hospitaalsoldaat geweest is, haar dit had aangeraden als geneesmiddel tegen haar vrouwenkwaal. De deskundigen verklaren, dat de vrouw aan arsenicumvergiftiging is overleden, welk vergif in grote hoeveelheden in het lijk is gevonden. Het verhoor van de andere tien getuigen strekte in hoofdzaak om te doen uitkomen de slechte verhouding tussen man en vrouw, de te goede verstandhouding tussen man en dienstbode, de aarzeling van de man de dokter te halen, de gehechtheid van de vrouw aan haar leven, zodat ieder denkbeeld van zelfmoord uitgesloten schijnt. Aandoenlijk is het verhaal van sommige getuigen omtrent het sterfbed van de ongelukkige vrouw. Zij voelde op het laatst dat ze ging sterven. "Ik houd toch nog zoveel van je als ooit", zei ze tegen haar man, haar arm met moeite om hem heen slaand. En hij, die op zo vele gronden verdacht wordt dat jeugdig leven te hebben afgesneden, kuste haar. De officier van justitie mr. Modderman liet dan ook niet na om in zijn requisitoir op het wrede te wijzen van deze man, die de moeder van zijn kinderen op zo afschuwelijke wijze doodde. Deze man, die de treurige moed had zijn slachtoffer op de lippen te kussen, die geen berouw toont, moet zijn hele leven uit de maatschappij gebannen blijven. Ook moet hem het recht ontnomen worden nog verder voor zijn kinderen te mogen zor-

gen. Zich tot de beklaagde wendende, zegt mr. Modderman: "Wanneer de rechtbank je schuldig verklaart en je oplegt de straf, die ik verplicht ben te vragen, dan zul je je verdere leven in de gevangenis moeten doorbrengen. Denk daar voortdurend aan je kinderen en ook aan je ongelukkige vrouw. Die gedachte zal een zwaardere straf voor je zijn dan de aardse rechter je kan opleggen. Toon daar berouw, diep berouw niet alleen in woorden maar ook in daden tegenover de mensen die je daar moeten leiden en bewaken. Maar toon het in de eerste plaats tegen God." De officier eist daarop levenslange gevangenisstraf en ontzetting uit het ouderrecht. De beklaagde is onder dit requisitoir in heftig snikken uitgebarsten.

De toegevoegde verdediger mr. H.P. de Wilde moet kort zijn, omdat het dossier zoveel licht geeft. Toch acht hij het niet onmogelijk dat de bewering van beklaagde, dat zijn vrouw zichzelf het leven benam, waar is, omdat zij wist dat de man die zij liefhad haar bedroog. Mocht de rechtbank de schuld van beklaagde aannemen, dan wenst hij toch nog te wijzen op de verzachtende omstandigheid, dat de beklaagde verkeerde onder de kwade invloed van de vrouw die hem op het verkeerde pad heeft gebracht. Pleiter hield de rechtbank de beide vrouwenfiguren voor die in deze zaak een rol spelen. De demonische vrouw, die aanstichtster en intellectuele daderes van dit misdrijf, die ongestraft blijft door de aardse rechter, al zal zij haar leven lang gebukt gaan onder berouw. En dan die andere, edele en goede vrouw, die de man die haar bedroog nog op het sterfbed vergiffenis gaf. Handel in de geest van die laatste vrouw die niet zo'n zware straf voor haar man, ook al is hij de dader, zou hebben gevraagd.¹³

De genoemde Maria Aalbertha (Mietje) van de Steeg is nog een jong meisje van 19 jaar, geboren te Otterlo op 7 februari 1880 en dochter van Johannes Antonius van de Steeg en Johanna Hendrika van Oijik. Blijkbaar was ze als dienstbode enige maanden bij bakker Zeegers in dienst geweest.

¹³ Algemeen Handelsblad 29-10-1899 en Middelburgsche Courant 30-10-1899

Op 7 november volgt dan de uitspraak. De rechtbank te Arnhem veroordeelt Jacob Zeegers tot levenslange gevangenisstraf met ontzetting voor het leven uit het vaderrecht. De voorlezing van het vonnis duurt meer dan een half uur en al die tijd staat Zeegers uiterlijk kalm, maar met het hoofd voorover gebogen in de bank van de beschuldigen. Als hij de uitspraak hoort, begint hij te huilen. De president van de rechtbank, mr. D.R.B. van Lynden, laat de veroordeelde tot zich komen en spreekt een ernstig woord tot hem. Hij herinnert Zeegers aan het slot van het requisitoir van officier van justitie mr. Modderman. De rechter zegt: "Ook de rechtbank heeft gemeend je tot levenslange gevangenisstraf te moeten veroordelen voor deze vreselijke misdaad, waaraan je je hebt schuldig gemaakt. Ik weet niet of je lang zult leven of kort, maar eenmaal zul je ook moeten komen voor de Hemelse Rechter. Toon daarom berouw en wees niet zo verstokt als tot op dit ogenblik. Val op je knieën voor God en bid Hem, dat Hij je zal vergeven dat afschuwelijkste aller misdrijven. Want weet dat er nooit een misdaad zo groot is, of er bestaat bij innig berouw vergeving bij God." Zeegers zegt hier niets op, waarna twee veldwachters hem oppakken en hem weer naar de gevangenis terug brengen. Het publiek in de rechtbank is zeer onder de indruk van het gebeurde.¹⁴ Niet lang na de uitspraak gaat Jacob Zeegers in hoger beroep.¹⁵

Maandag 18 december van het jaar 1899 weet Jacob Zeegers te ontsnappen uit het Huis van Bewaring te Arnhem. Dat gebeurde onder de volgende omstandigheden. Omstreeks half negen, op de avond van 18 december 1899, bracht de bewaarder koffie in de cel, waarin Zeegers met drie anderen preventief was opgesloten. Hij was niet alleen gezet, omdat men vreesde dat hij zich van het leven zou beroven. Op deze wijze werd dat verhinderd. Al enkele avonden had Zeegers de gewoonte bij het binnenkomen van de bewaarder zich dicht bij de deur op te stellen, zonder dat dat argwaan wekte. Toen de 18e



Huis van Bewaring te Arnhem poort. Gelders Archief – prentbriefkaarten collectie Arnhem nr. 00154 Huis van Bewaring Beekstraat

december de beambte binnen was om de koffie uit te delen, sloop Zeegers om hem heen naar buiten, zonder dat dit door de bewaarder werd opgemerkt, die rustig terugkeerde. De cel kwam uit op een open binnenplaats waar Zeegers zich achter een pomp verdekt opstelde, totdat de bewaarder weg was. Na enige tijd zocht hij naar een uitweg. Hij klom tegen een muur op en vluchtte over het dak. Met enige moeite bereikte hij een met luiken gesloten venster, waarboven een tweede venster uitkwam. Het was vanwege de te grote afstand tussen de vensters echter onmogelijk het tweede venster te bereiken. Er liepen echter twee telefoondraden langs beide vensters. Het lukte Zeegers deze vast te grijpen, zijn voeten in de draden te

¹⁴ *Nieuwe Tilburgsche Courant* 12-11-1899 en *Nieuwsblad van het Noorden* 08-11-1899
¹⁵ *Nieuwsblad van het Noorden* 19-11-1899

wikkelen en zich zo omhoog te werken. Zo bereikte hij het tweede venster. Daarna kon hij de kroonlijst en vervolgens het dak bereiken. Voort wandelend over de daken kwam hij tenslotte op het dak van gesticht Insula Dei. Al springende op een soort kippenhok landde hij vervolgens in een tuin. Dit was de tuin van de directeur van het Huis van Bewaring. Daar was Zeegers natuurlijk allerminst veilig. Door middel van een haak en andere hulpmiddelen wist hij weer op een ander dak te komen en zo kwam hij in de Beekstraat, waar hij zich langs een dakgoot op straat liet zakken. Verder kon het spoor van Zeegers niet worden gevolgd. Inmiddels had een meisje ontdekt dat een man op het dak aan het wandelen was. Zij waarschuwde het Huis van Bewaring, waarna een spoedig ingesteld onderzoek uitwees dat Zeegers was ontsnapt.

Politie en marechaussee werden gewaarschuwd. De hele nacht werd naar Zeegers gezocht. Per véloupe ging men naar Harskamp, haalde daar de veldwachter uit bed en bewaakte men verschillende plaatsen waar men vermoedde waar hij kon komen. Weer anderen gingen

naar Barneveld, waar Zeegers familie had. De hoofdwegen en stations werden afgezet, maar er werd geen spoor ontdekt. Men vermoedde dat Zeegers zich nog in Arnhem ophield. De volgende dag werd ook in alle bossen in de omgeving gezocht. Uiteindelijk werd een signalement verspreid:

Jacob Zeegers, geboren te Harskamp, 36 jaar (ziet er veel ouder uit), wonende te Harskamp, beroep bakker, lengte 1.56 meter, aangezicht ovaal, voorhoofd laag, mond klein, ogen blauw, haar blond, kleur bleek, neus spits, kin rond, wenkbrauwen blond, geen baard of snor, litteken op de linkerhand, gekleed in zwart jacquet jas, zwarte broek, zwart voorhemdje, zwart zijden pet met rouwrozet.

Uiteindelijk kwam Zeegers woensdagnacht 20 december aan bij zijn moeder in Putten. Daar verwisselde hij zijn kleren, voorzag hij zich van geld en vluchtte verder. Het vermoeden bestond dat hij de grens over getrokken was, waarbij zelfs Transvaal in Zuid-Afrika genoemd werd.¹⁶



Gerechtshof te Arnhem. Gelders Archief, Prentbriefkaarten collectie Arnhem, inventarisnummer 1500-01290

¹⁶ De Tijd 23-12-1899 en Nieuwsblad van het Noorden 22-12-1899

Op 4 januari 1900 diende voor het Gerechtshof te Arnhem het hoger beroep in de zaak tegen Jacob Zeegers, die op dat moment voortvluchtig was. De raadsheer-rapporteur, mr. Mom Visch drong aan op bevestiging van het vonnis van de rechtbank. Zo ook de advocaat-generaal. Bij de behandeling waren slechts zes getuigen opgeroepen. Er deden zich geen nieuwe gezichtspunten voor.¹⁷

Niet lang daarna werd Zeegers bij verstek opnieuw tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld.

Inmiddels gingen er geruchten dat de voortvluchtige Zeegers de wijk had genomen naar Duitsland!¹⁸

Midden in de januarimaand van het jaar 1900 wordt de ontvluchte Jacob Zeegers opgespoord en gearresteerd. Uiteindelijk werd hij in de omgeving van Putten gevonden, vlakbij de plek waar zijn moeder woonde. Vrijdag 12 januari 1900 kwamen enkele mensen bij de burgemeester van Putten, mr. Willem Roosmale Nepveu, met de mededeling dat ze sinds enige dagen een rookkolom zagen opstijgen uit het midden van het Sprielderbos, op ongeveer anderhalf uur afstand van Putten. De burgemeester vermoedde direct, dat de schuilplaats van de voortvluchtige moordenaar was ontdekt en zaterdag 13 januari in de vroege morgen ging hij met elf man, rijkswachters en anderen, er op uit om Zeegers zo mogelijk te arresteren. Het bos, waar hij vermoedelijk verborgen was, werd omsingeld en langzamerhand verder lopend werd de kring nauwer en nauwer, zodat ontkomen bijna onmogelijk was. Men vond zijn schuilplaats, met daarin een paar bossen stro, een kruik water en een groot brood. Eindelijk, toen Zeegers bemerkte dat hij niet langer verborgen kon blijven, zette hij het op een lopen. Een van de veldwachters vuurde zijn karabijn af, zonder Zeegers te raken. Toch viel hij op de grond, waarschijnlijk omdat zijn tenen door de ernstige koude waren

bevroren. Het was vanwege deze kou dat Jacob in de voorbije weken een vuur aanlegde, waarvan de rook hem uiteindelijk verraadde. Het bleek na afloop, dat Jacob tijdens zijn periode van schuil houden 's nachts eten haalde bij zijn moeder in Putten.

Na zijn val werd hij gearresteerd en gevankelijk naar Putten overgebracht. Justitie in Arnhem werd onmiddellijk van het gebeurde in kennis gesteld. Op het station van Arnhem stond bij aankomst van de trein uit Ede van 13.20 uur de gevangeniswagen al klaar, geëscorteerd door vier of vijf rijksveldwachters en tal van belangstellenden, die op een of andere manier het nieuws gehoord hadden. Door twee rijksveldwachters vergezeld steeg Jacob Zeegers uit de treinwagon. Hij was in de drie weken van zijn ontsnapping bijna onherkenbaar geworden. Een flinke baard omlijstte zijn gezicht en zijn ogen starden verwilderd in het rond. Hij werd onmiddellijk naar de gevangeniswagen gebracht en daarna naar het gerechtsgebouw om door de officier van justitie te worden gehoord. Dat verhoor duurde maar heel kort en vervolgens werd Zeegers weer naar het Huis van Bewaring terug gebracht, waaruit hij op zo bijzonder slimme wijze heeft weten te ontsnappen.¹⁹

Nu Zeegers opnieuw gevangen zat ging hij tegen het vonnis tot levenslang van het Gerechtshof van begin januari in beroep. De zaak zou opnieuw gevoerd worden.²⁰ Op 30 januari 1900²¹ dient het hoger beroep voor de tweede keer, nu in aanwezigheid van verdachte. De eis is opnieuw levenslang. Echter, als enkele dagen later de uitspraak volgt is de verrassing groot. Het eerder opgelegde levenslang wordt nu omgezet in twintig jaar gevangenisstraf. Zeegers bekende tijdens deze zitting zijn misdaad.²²

Op zaterdag 10 februari 1900 wordt Jacob Zeegers naar de strafgevangenis van Leeuwarden vervoerd om daar de twintig jaar gevangene-

¹⁷ Nieuwsblad van het Noorden 06-01-1900

¹⁸ Rijnbode 07-01-1900

¹⁹ Nieuwsblad van het Noorden, 16-01-1900 en Rijnbode 17-01-1900

²⁰ Tilburgsche Courant 18-01-1900

²¹ Tilburgsche Courant 01-02-1900

²² De Rijnbode 04-02-1900



Strafgevangenis te Leeuwarden rond 1904. Tresoar – Fries Fotoarchief nr. 100712 – Collectie RK de Jong Prentbriefkaarten

nisstraf uit te zitten!²³ Onder inschrijfnummer 117 komt hij in de gevangenisboeken te staan. Twintig jaren worden het niet, want op 27 januari 1917, na 17 jaar gevangenisstraf en een half jaar voorarrest, komt Jacob Zeegers vrij.²⁴ Hij krijgt nog twee jaar proeftijd, waarin hij niet opnieuw de fout in mag gaan. Op 11 juni 1919, precies twintig jaar na de moord, is Jacob dan echt een vrij man!

Hoe ging het verder in Harskamp?

De bakkerszaak van Jacob Zeegers moest natuurlijk sluiten. Voor de Harskampse bevolking was er nog keuze genoeg uit andere bakkerswinkels.

Ook blijft de vraag wat Jacob Zeegers bij zijn lugubere daad geïnspireerd heeft? Ruim tien jaar eerder was er de geruchtmakende zaak van de Leidse gifmengster Goeie Mie. Tot in details lijkt deze op de Harskamper gifmoord.

Goeie Mie, Maria Catharina van der Linden-Swanenburg (1829-1915) werd in 1885 tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld voor de moord op maar liefst 16 familieleden, vrienden en bekenden!²⁵

Vanaf 1879 begon Mie met het stelselmatig vergiften van buurtbewoners. Door haar grote hulpvaardigheid, waaraan ze haar bijnaam "Goeie Mie" dankte, bouwde ze een grote kring aan burens, kennissen en vrienden op. Bij deze mensen kon ze dus gemakkelijk in en uit lopen. Dat er regelmatig doden en zieken te betreuen waren, viel niemand op. Het proces tegen de vrouw die inmiddels bekend stond als de Leidse gifmengster, begon in 1885, onder grote belangstelling uit binnen- en buitenland. Uiteindelijk werd ze veroordeeld tot levenslange tuchthuisstraf. Ze had "geluk" dat de doodstraf juist in 1870 was afgeschaft. In 1915 stierf ze in de vrouwengevangenis van Gorinchem.²⁶

²³ Nieuwsblad van het Noorden 13-02-1900

²⁴ Tresoar Fries Archief, toegang 50-01, inventarisnummer 1019 en 1027.

²⁵ <http://www.historici.nl/Onderzoek/Projecten/BWN/lemmata/bwn2/swanenburg>

²⁶ Leyden, W.K. van, Goeie Mie of de Leidse Gifmengster, heruitgave van de editie uit 1935 in oorspronkelijke spelling (Leiden, 1994) en: Moerman, Ingrid, Gif als goede gave: Maria Catherina van der Linden-Swanenburg/Goeie Mie (1839-1915) (Leiden, 2001)

Hoe liep het verder met Jacob Zeegers en zijn kinderen?

Zijn twee jonge kinderen, de vijfjarige Cornelis en de ruim tweejarige Elizabeth, verhuisden naar hun grootouders en verdere familie in Putten. Helaas, de oude moeder van Jacob Zeegers overlijdt al enkele jaren later, op 6 november 1904, te Putten. Ze wordt 68 jaar.²⁷

Ruim een maand later, op 23 december 1904 overlijdt ook de jonge Elizabeth, slechts zeven jaar oud. Haar opa, de oude Evert Zeegers, overlijdt op 2 januari 1909, 72 jaar oud, eveneens te Putten.²⁸

Groot is de verrassing als we lezen dat Jacob Zeegers op 27 januari 1917 vrij man blijkt te zijn en zich vestigt in Putten, waar hij op 29 maart 1918 opnieuw in het huwelijk treedt. Hij trouwt in Putten, 54 jaar oud, met Hendrikje van den Broek, weduwe van Willem Luttikhuizen, die geboren was op 17 maart 1862 te Putten en overleden op 17 februari 1917 te Putten. Zij is 37 jaar oud, geboren op 21 september 1880 te Horst onder Ermelo, dochter van Gijsbert van den Broek en Teuntje van 't Veld.²⁹ Jacob Zeegers wordt in de akte genoemd als landbouwersknecht. Blijkbaar heeft hij het bakkersvak niet meer opgepakt.

Hendrikje heeft uit haar eerste huwelijk met Willem Luttikhuizen drie kinderen gekregen: Teuntje, geboren op 11 december 1901 te Ermelo, Gijsbert, geboren op 10 februari 1904 te Ermelo en overleden op 9 december 1908 en Jan, geboren op 20 april 1906 te Putten. De oudste twee zijn geboren voor het huwelijk dat op 29 april 1904 in Putten plaatsvindt. Zij neemt dus twee kinderen mee in haar tweede huwelijk: de dan 17-jarige Teuntje en de 11-jarige Jan.

Jacob Zeegers, voor het leven uit de ouderlijke macht ontzet, wordt toch opnieuw vader. Uit zijn tweede huwelijk worden nog drie kinderen geboren, allemaal dochters. Op 1 januari 1920 wordt te Putten een dochter Elisabeth geboren. Op 11 augustus 1923 volgt een tweede dochter, Gijsbertha Everdina, eveneens in Putten geboren. De jongste is Hendrikje, die op 30 april 1925 in Putten wordt geboren. Bij de geboorte van het laatste kind is moeder Hendrikje van den Broek al 44 jaar.



Elisabeth Zeegers Gijsbertha Everdina Hendrikje Zeegers
Zeegers

Uiteindelijk overlijdt Jacob als vrij man op 5 september 1943 te Putten.³⁰ Hij is 80 jaar geworden en zijn overlijdensakte vermeldt dat hij landarbeider is. Zijn tweede vrouw Hendrikje van den Broek overlijdt op 22 maart 1967 te Harderwijk.

Jacob Zeegers woonde vanaf zijn huwelijk op 29 maart 1918 tot aan zijn overlijden aan de Veldweg 17 in Putten. Dit huis is op 29 maart 1968 afgebroken.

Dienstmeid Maria Aalbertha (Mietje) van de Steeg trouwt op 3 november 1906 met Geurt Hendriksen, zoon van Wouter Hendriksen en Dirkje Kleijer. Geurt overlijdt in Harskamp op 20 september 1937 en Mietje, eveneens in Harskamp op 30 januari 1967, 86 jaar oud.

27 Gelders Archief, Toegang 0207 inventarisnummer 8645, akte nummer 80 07-11-1904.

28 Gelders Archief, Toegang 0208 inventarisnummer 8651, akte 2 02-01-1909.

29 Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 9123, huwelijksakte gemeente Putten aktenummer 9, 29-03-1918.

30 Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 33058, overlijdensakte gemeente Putten aktenummer 96, 06-09-1943.

Hieronder het uitgebreide verslag van de rechtszaak tegen Jacob Zeegers.³¹

Tegen: Jacob Zeegers, 36 jaar, bakker, geboren en wonende te Harskamp

De aanklacht:

Op 6 juni 1899 heeft verdachte te Harskamp opzettelijk en met voorbedachten rade zijn echtgenote Trijntje van 't Land van het leven beroofd door middel van rattenkruid, hebbende hij, na op 27 mei 1899 of omstreeks die tijd, met het voornemen daarmede zijn genoemde vrouw te doden, in de winkel van J.C. van den Berg te Ede ongeveer 150 gram rattenkruid te hebben gekocht, een groot getal daarna aan zijn vrouw opzettelijk toegediend ofwel opzettelijk door haar hebben doen gebruiken, ten gevolge waarvan zij op 6 juni 1899 in haar woning te Harskamp is overleden.

Verslag van de gebeurtenissen:

Op 7 juni 1899 werd door M. van Ettikhoven, rijksveldwachter te Ede, op last van de rechter-commissaris te Arnhem, uit de woning van de beklaagde de verzegelde kist met het lijk van Trijntje van 't Land vervoerd naar het gemeenteziekenhuis te Arnhem.

Het proces-verbaal van 7 juni 1899, opgesteld door J.R. Modderkolk, brigadier-rijksveldwachter te Ede, vermeldt:

L. Wien, gemeenteveldwachter te Harskamp, meldde dat in beslag is genomen uit de woning van verdachte te Harskamp:

- Een blauw doosje met pakjes poeders, waarop stond te lezen "Dr. W.C. Kimmijser te Lunteren, voor mevrouw Zeegers".
- Een grijs papieren zakje.
- Een medicijnflesje gedeeltelijk met medicijn gevuld op een kastje in de woning met hetzelfde etiket als op het doosje.

Het blauwe doosje en het grijs papieren zakje lagen beide op de beddenplank van de bedstede waarin de vrouw had gelegen.

Het proces-verbaal van 21 juni 1899 vermeldt

dat weer zo'n identiek flesje in beslag is genomen.

De lijkschouwing op 8 juni 1899 te Arnhem:

Twee dagen na de dood van de overledene wordt de verzegelde kist geopend. Er verspreidde zich een aller walgelijkste, min of meer zoete rotlucht. Er waren geen sporen van geweld. Er werden geen aanwijzingen gevonden voor een ziekelijke afwijking. Vast staat dat de dood is ingetreden na een acute aandoening. Dr. Kimmijser heeft verklaard dat de vrouw verschijnselen vertoonde die op cholera of arsenicumvergiftiging wezen. Cholera wordt uitgesloten. De lijkschouwers merken echter op: "Wij kunnen niet met beslistheid verklaren dat zij is overleden ten gevolge van een arsenicum vergiftiging." Wel wordt opgemerkt dat het lijk al zeer sterk was ontbonden, slechts twee dagen na het overlijden. Dat past goed bij een arsenicum vergiftiging.

Professor Zaaijer uit Leiden, een expert, wordt aangehaald. Hij had ooit gemeld dat warmte sneller doet ontbinden en 6 juni 1899 was een erg warme dag. Maar de toestand van de lever en het hart leken op een vergelijkende arsenicum vergiftiging, volgens de beschrijving van Prof. Zaaijer.

Oordeel van de lijkschouwers:

- Een natuurlijke dood wordt niet met zekerheid uitgesloten.
- Arsenicum vergiftiging wordt niet met zekerheid uitgesloten.
- Er is geen bepaalde doodsoorzaak gevonden.

Conclusies:

- I. De oorzaak van de dood van Trijntje van 't Land is door de uit- en inwendige schouwing niet met zekerheid opgehelderd.
- II. De mogelijkheid van vergiftiging met arsenicum of een andere giftige stof is niet uitgesloten.

³¹ Gelders Archief, toegang 1113, inventarisnummer 4466, 2e halfjaar 1899, Arrondissementsrechtbank en Parket van de Officier van Justitie te Arnhem. Rol nr. 610.

Was getekend: Dr. W.T. Thijssen en Dr. G.N. de Voogt, geneesheren te Arnhem, 10 jun i 1899.

Onderzoek van de ingewanden door Dr. Willem Meijeringh en Adrianus Spruijt, apotheker, op 9 juni 1899:

- een glazen fles met maag, milt, lever, nier en een stuk dunne darm
- bloed

Er is 115 mg rattenkruid gevonden in twee derde van de maaginhoud. Er moet 173 mg rattenkruid in het lichaam aanwezig geweest zijn. Op 17 juni 1899 ontvangen zij een verzegeld grauw puntzakje met geel poeder en een opgevouwen papier met dito poeder. Dit blijkt geen arsenicum te zijn.

Op 19 juni 1899 ontvangen zij een zakje suiker, een zakje meel, een zakje stijfsel en een doosje met zeven poeders. Het zakje meel bevat 3 % rattenkruid, de poeders bevatten veel rattenkruid.

De poeders van Dr. Kimmijser bevatten 92 mg rattenkruid per poederzakje. Ook in de drankjes in flesjes van Dr. Kimmijser zat arsenicum.

De conclusie op 14 juli 1899: er is arsenicum aanwezig in het lijk, in meel, poeders en drankje in de vorm van rattenkruid.

Op 18 september 1899 wordt deze artsen verzocht nadere arsenicumwaarden te bepalen in de lever (93 mg) en het bloed (46 mg). Totaal wordt er 317,4 mg rattenkruid aangetroffen: 173,1 in de maag, 93,2 in de lever, 43,6 in vloeistoffen en 7,5 in de darmen, zo is de conclusie op 4 oktober 1899.

Verklaring van de beklagde:

De verstandhouding tussen de beklagde en zijn vrouw was goed. Het werd pas minder, zonder tot blijvende onaangenaamheden aanleiding te geven, door het vertrek begin mei 1899 van de dienstbode Mietje van der Steeg, die ongeveer 1 ½ jaar bij hen had ingewoond. Zij was door zijn vrouw weggezonden, omdat

zij haar verdacht pepermuntjes te hebben gestolen. Hij betreurde het vertrek, omdat zij een goede dienstbode was en in de winkel, de bakkerij en het gezin moeilijk gemist kon worden. Hij werd ten onrechte verdacht van een ongeoorloofde verstandhouding tot haar te hebben verkeer.

Zijn vrouw was ongeveer een week voor haar dood ziek en bedlegerig geworden. Ze had pijn in haar keel en lijf en kuchte veel. De dag voor de komst van de dokter gaf ze veel bloed op, had ze diarree en bloedontlasting. De beklagde maakte zich zulke grote zorgen om zijn vrouw, dat hij de dokter liet komen.

Zijn vrouw had geklaagd over zwelling van de schaamdelen en daarom had hij haar een zakje meel gegeven om op de gezwollen plaats te doen. Dat zakje lag dus op de beddenplank. Zijn vrouw werd gedurende haar ziekte gevoed met melk, gekookte karnemelk en eieren, toegediend door beklagde en door Gerritje Boom en de moeder van Gerritje. Ook de medicijnen van Dr. Kimmijser werden door hen drieën toegediend. Ook nam de zieke het soms zelf.

De poeders van Dr. Kimmijser zijn niet door hem zelf toegediend, die nam zijn vrouw zelf. Ongeveer veertien dagen voor de dood van zijn vrouw heeft beklagde in Ede in de winkel van Van Dijk gevraagd om een middel tegen ratten. Hij vroeg niet om rattenkruid, hij wist dat dit zwaar gif was. Hij kocht niets tegen een rattenplaag, omdat hij slechts zelden een rat in de bakkerij had.

Zijn vrouw had hem gevraagd om het te kopen voor de zwelling "van onderen". Ze had gezegd, dat wat goed is tegen ratten, ook goed was tegen die zwelling. Dat was op advies van haar broer, Evert van 't Land. Beklaagde wist bij de koop dat het een scherp goedje was, dat ratten kon doden, maar hij wist niet dat het zo gevaarlijk was als rattenkruid.

Hij had een zakje gif aan zijn vrouw gegeven voor uitwendig gebruik en daarvoor neergelegd op de beddenplank. Vrijdag voor haar dood heeft hij het haar afgepakt en verbrand. Dat was naar aanleiding van een gesprek met zijn vrouw over maatregelen ten opzichte van hun kinderen, die na haar dood genomen moesten

worden. Dat deed bij hem het vermoeden ontstaan dat ze van plan was het vergif te nemen om zich van het leven te beroven.

Beklaagde meldde dat hij bij de eerste komst van de rechter-commissaris heeft verklaard geen gif te hebben of te hebben gekocht, omdat hij zijn overleden vrouw de blaam van zelfmoord wilde besparen. Hij kan geen verklaring geven voor de aanwezigheid van rattenkruid in het lichaam van zijn vrouw en in de medicijnen.

Verklaringen van de getuigen:

1. A.A.G. van Dijk:

Zij verklaart dat beklagde begin mei 1899 in de winkel van haar tante, apotheker J.C. van den Berg te Ede, rattenkruid van haar heeft gekocht voor vallen. Zij verkocht voor 25 cent de geringste hoeveelheid, namelijk 150 gram. Dat was wettelijk toegestaan. Ze heeft gewezen op het grote gevaar van het gif. Ze heeft gevraagd of hij kinderen had, waarop hij ontkennend had geantwoord. Ze had hem nog toegevoegd dat hij een hoeveelheid rattenkruid had dat genoeg was om daarmee heel Harskamp te vergiften.

2. C. Theunissen:

Op 27 mei 1899 is beklagde bij hem in de herberg in Ede gekomen. De beklagde sprak met hem over het scherp/snip zijn van zijn vrouw en dat hij met haar onaangenaamheden had gehad vanwege het wegzenden van de meid. Die zou pepermuntjes hebben weggenomen. Door het wegzenden van de meid zou zijn vrouw het nu erg druk hebben gekregen.

3. Evert van 't Land:

Hij had nooit aan zijn zuster gezegd dat iets scherps goed was tegen de zwelling van de vrouwelijke schaamdelen.

4. C.C. Jacobsen, weduwe P. Burgers:

Zij had met beklagde van Ede naar Harskamp mee gereden en gesproken over de wegzonden meid, die hij graag terug wilde, omdat zijn vrouw nu zo druk was. Vrijdag 2 juni had ze gevraagd hoe het met zijn vrouw ging en hij had gezegd dat de dokter er nog niet achter was wat de kwaal was.

5. G. Maassen:

Hij vertelde dat hij, op een zaterdagavond, korte tijd na het vertrek van Mietje van der Steeg, buitenshuis zijnde, bij Zeegers op de deel drukte hoorde. Hij keek door een kier in de deur en zag dat Zeegers er driftig uitzag en een gaffel in de hand had. Hij hoorde hem tegen zijn vrouw zeggen: "Ik moest jouw donder met een gaffel in de kop stoten". De vrouw zei niets en toen hij even later in de winkel kwam, zag hij dat ze gehuild had.

6. F.Th. Fobbe:

Hij vertelde dat hij als daghuurder enige tijd in huis was geweest bij de familie Zeegers, tot een dag na het overlijden van de vrouw. Hij was er tegelijk met dienstbode Mietje van der Steeg, een meisje die geen jongen van het lijf kon houden en die de beklagde steeds naliep. De verhouding van de bakker en zijn vrouw was niet zo heel slecht, voordat Mietje het huis verliet. Daarna was de verhouding echter bijzonder slecht geworden. De beklagde sprak niet meer of op minne wijze met haar. De bakkersvrouw had zich, toen Mietje nog in dienst was, eens beklaagd over de ongeoorloofde omgang van beiden. Zij had verteld dat ze eens niet in het bakhuis kon komen, omdat de deur werd dicht gehouden. En dat ze een keer de bakker met de broek op de hakken had gezien, terwijl Mietje in de nabijheid was. Hij vertelde ook dat hij op maandag 5 juni 's middags nog aan het ziekbed was geweest en dat de zieke had gezegd: "Als ik zo opknop als ik nu doe, kom ik gauw het bed uit". Beklaagde had 's avonds zijn vrouw een geklutst ei gegeven en daarna had ze zo gebraakt.

7. H. Beumer:

Hij was aan het sterfbed geweest. Hij had gehoord en gezien dat ze haar arm om de hals van beklagde had geslagen en zei: "Je bent me nog even lief en dierbaar". Waarop beklagde haar een kus gaf. Toen begon ze te bidden, hoe langer hoe onverstaanbaarder en stierf.

8. K. van Buren:

Hij was op maandag 5 juni nog in de winkel geweest en had gevraagd hoe het met zijn vrouw liep. Het antwoord was: "Ik meende dat het mis liep". Ook tegen Van Buren werd verhaald over het geklutste ei en dat het daarna zo slecht ging.

9. W. Hol:

Hij bezocht de zieke nog op maandagavond 5 juni, van half tien tot half elf. Weduwe Boon had gehoord dat vrouw Zeegers had gezegd liever te blijven leven dan te sterven. Ook noemt hij de omhelzing van de beklagde door zijn vrouw en de lieve woorden.

10. G. van den Brink (=weduwe G. Boom):

Zij had een drietal jaren in de buurt van beklagde gewoond. De verhouding tussen de bakker en zijn vrouw was in het algemeen goed. Op een dag, begin mei 1899 (de dag waarop Mietje was ontslagen), deed vrouw Zeegers haar beklag over de ongeoorloofde verhouding die ze meende te zien tussen haar man en Mietje. Ze had verteld dat ze haar man twee keer in het bakhuis had betrapt met de broek afgestroopt tot op de hakken, terwijl Mietje van der Steeg in zijn nabijheid was. Na het ontslag was bakker Zeegers boos en ontevreden en had aan haar gezegd dat hij wel wilde scheiden, als er geen kinderen waren. Op haar sterfbed had vrouw Zeegers gezegd: "Ik ben een ongelukkig mens, maar ik zou nog veel ongelukkiger zijn geweest als ik je niet gekend had".

11. Gerritje Boom:

De relatie van de bakker en zijn vrouw werd in de lente van 1899 slecht. Vrouw Zeegers wilde haar dienstbode de deur uit hebben. Twee keer had ze haar man op de deel betrapt. Ze had tegen de deur aangetrapt. Een maal kon ze de deur niet open duwen. De tweede keer lukte dat wel. Ze zag dat haar man de broek had afgestroopt tot de hakken en Mietje was in de buurt.

Ze vertelde dat ze op 31 mei 1899 op verzoek van beklagde in huis was gekomen om in

de huishouding te helpen, omdat zijn vrouw bedlegerig was. Ze was gekomen en gebleven, ook 's nachts tot na de dood van zijn vrouw. Ze had al die tijd Mietje van der Steeg niet gezien. Ze sliep in de bedstede in dezelfde kamer als vrouw Zeegers. De dokter was pas voor het eerst gekomen op de dag na haar komst op 1 juni. Ze meldde dat vrouw Zeegers zelf haar drankje innam. Ze had gezien dat beklagde een papiertje waarin poeder had gezeten, weggooid en dat zijn dochttertje dat oprapte. Beklaagde verbood zijn dochttertje dat en verbrandde het toen.

Vrouw Zeegers klaagde over de dikte van haar schaamdelen, waardoor ze zich waste met water en azijn. Ze heeft niet gezien dat ze zich met meel bestreek. Zondag 4 juni was vrouw Zeegers best goed. Ze was een half uur uit bed en ook maandag was ze in goeden doen. Maandagmorgen klutste ze een eitje voor haar, dat ze goed binnen hield. Beklaagde klutste 's middags een of meerdere eieren en gaf dat aan zijn vrouw. Vrouw Zeegers zei toen nog: "Maak het ei toch niet zo zoet". Die middag begon vrouw Zeegers te braken. Ze vroeg toen om de dokter. Pas 's avonds om 20.30 uur werd de dokter gehaald.

12. Dr. W.C. Kimmijser:

Op donderdag 1 juni 1899 werd hij geroepen bij vrouw Zeegers in Harskamp. Dat was voor hem een half uur rijden. Ze beschreef diverse klachten en was bedlegerig. Ze schreef alles toe aan het ontbreken van de meid sinds een paar weken. Hij onderzocht haar. Ze had geen koorts, het was niet echt verontrustend. Hij gaf haar een dieet en bedrust op. Als het niet beter zou gaan, moest ze hem opnieuw roepen. Hij had ook een drankje voorgeschreven.

Op vrijdag 2 juni had hij haar opnieuw bezocht, op verzoek van de bakker. Die meldde dat dokters soms niets vinden en dat patiënten dan toch overlijden. Zoals de zus van zijn vrouw. Dokter Kimmijser vond de toestand niet erger dan de dag ervoor. Hij schreef poeders voor en opnieuw een drankje.

Zondag 4 juni om twaalf uur 's middags kwam hij weer langs. Hij bevond vrouw Zeegers rede-

lijk wel. In de late avond van maandag 5 juni rond 23.00 uur werd hij weer ontboden. Rond 01.00 uur in de vroege ochtend van dinsdag 6 juni was hij aangekomen. Hij vond vrouw Zee-gers stervende. De vrouw vertelde zelf nog dat ze de vorige dag en de ochtend van 5 juni heel goed was geweest, maar dat ze was begonnen te braken nadat haar man haar 's morgens een geklutst ei had gegeven. Ze had daarna pijn in haar buik gekregen. De dokter bleef een half uur. De vrouw leefde nog toen hij weg ging. Thuis in Lunteren heeft hij een tegengif tegen arsenicum gemaakt en haar toegezonden. Later hoorde hij dat ze al dood was toen het middel werd bezorgd.

De dokter zelf had 6 juni de doodsschouw verricht.



Dr. Kimmijser en zijn koetsier Evert Jan van de Kaa

№ 119. Op heden den zesden Juni des jaars achttien honderd negen-en-negentig, zijn voor Ons Strent Sphenis op ten Noort Burgemeester Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Gemeente Ede, Provincie Gelderland, verschenen : Hendrik Beumer oud vier en zestig jaren, van beroep landbouwer en Rik Groot van Zwetselaar oud vier en twintig jaren, van beroep arbeider wonende beiden te Othello die Ons verklaard hebben, dat Trijntje van 't Land, van der beroep, geboren te Barnveld en wonende te Othello, echtgenoot van Jacob Beumer, dochter van wijlen het echtelijke Cornelis van 't Land, in leven van beroep landbouwer en Hendriche Beumer, in leven zonder beroep, beiden gewoond hebbende te Barnveld op Dinsdag, den zesden Juni dezes jaars, des voormiddagen half vijf ure, in den ouderdom van twee en den negen jaren binnen deze Gemeente, is overleden. Waarvan Wij deze acte hebben opgemaakt, die na voorlezing door Ons Ambtenaar, is geteekend met de comparanten.

H. Beumer
R. G. van Zwetselaar
D. Sphenis

Overlijdensakte Trijntje van 't Land. Gelders Archief, toegang 0207, inventarisnummer 5204, overlijdensakte gemeente Ede aktenummer 119, 06-06-1899

Al op vrijdag 2 juni kwam bij hem de gedachte aan vergiftiging op, omdat beklagde de toestand van zijn vrouw zo opvallend erger schilderde dan hij, de dokter, aantrof. Daarom had hij zelf al in het drankje van zondag enig tegengif tegen arsenicum gedaan. Hij vertelde ook dat zijn poeders wit waren, dezelfde kleur als arsenicum.

*Op 7 november 1899 volgt de uitspraak van de rechter-commissaris, Jhr. Mr. W.E.Th.M. van der Does de Willebois. Hij verklaart Jacob Zeegers schuldig aan moord!
Hij vordert een levenslange gevangenisstraf en ontzetting voor het leven uit de vaderlijke macht.*

Kwartierstaat Cornelis Zeegers

Generatie 1

1. **Cornelis Zeegers**, geb. Zwartebroek 20-02-1895, overl. Zeist 00-00-1965, tr. Zeist 25-10-1923
Willemina de Jong, geb. Zutphen 08-06-1894, overl. Zeist 11-07-1964, d.v. Klaas de Jong en Johanna Henderika Bakhuis.

Generatie 2

2. **Jacob Zeegers**, geb. Lunteren 07-05-1863, overl. Putten 05-09-1943, tr. (2) Putten 29-03-1918
Hendrikje van den Broek, geb. Horst (onder Ermelo) 21-09-1880, overl. Harderwijk 22-03-1967, d.v. Gijsbert van den Broek en Teuntje van 't Veld, tr. (1) Barneveld 23-11-1894
3. Trijntje van 't Land, geb. Zwartebroek 24-12-1866, overl. Harskamp 06-06-1899.

Generatie 3

4. **Evert Zeegers**, geb. Otterlo 04-01-1836, boerenknecht, overl. Putten 02-01-1909, tr. Ede 17-09-1859
5. **Elisabeth Boom**, geb. Otterlo 11-08-1836, boerenmeid, overl. Putten 06-11-1904.
6. **Cornelis van 't Land**, geb. Nijkerk 05-12-1826, dagloner, overl. Zwartebroek 06-09-1892, tr. Barneveld 25-02-1864
7. **Hendrikje Zegers**, geb. Otterlo 22-02-1834, overl. Zwartebroek 24-04-1874.

Generatie 4

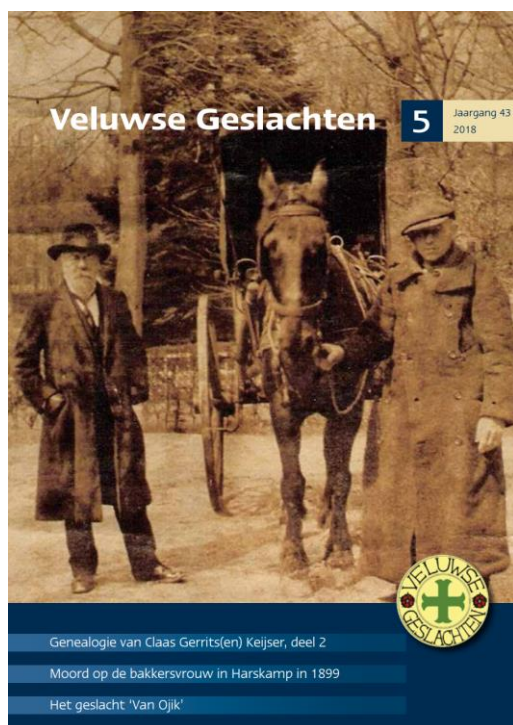
8. **Jan Zegers**, geb. Loenen 18-12-1793, arbeider, timmerman, overl. Garderbroek 22-01-1870, tr. Ede 14-08-1830
9. **Trijntje van den Heuvel**, geb. Kootwijk 13-05-1809, overl. Garderbroek 16-03-1887.
10. **Rijnder Boom**, geb. Beekbergen 15-08-1780, klompenmaker, overl. Otterlo 04-03-1848, tr. Apeldoorn 07-03-1816
11. **Jenneke (Koenraads) van Beek**, geb. Apeldoorn 13-12-1794, arbeidster, dienstmaagd, overl. Otterlo 07-01-1865.
12. **Evert van 't Land**, geb. Nijkerk 10-10-1791, landbouwer, overl. Appel (Nijkerk) 01-05-1873, tr. Maartensdijk 20-11-1818
13. **Annetje Spelt**, geb. Maartensdijk 07-03-1791, overl. Appel (Nijkerk) 10-09-1854.
14. = 8.
15. = 9.

Generatie 5

16. **Jacob Jansen Zegers**, ged. Loenen 24-08-1749, overl. ald. 13-03-1832, tr. Loenen 10-01-1783
17. **Jenneken Harms Weenk**, ged. Loenen 04-05-1755, begr. ald. 18-05-1795.
18. **Evert Gijsberts van den Heuvel**, geb. Barneveld circa 1771, overl. Voorthuizen 08-10-1855, tr. Kootwijk 15-09-1793
19. **Hendrikje (Heintje) Hannissen Bakker**, geb. Putten 22-02-1775, overl. Voorthuizen 31-05-1854.
20. **Everd Jan Boom**, ged. Voorst 25-10-1739, overl. Otterlo 11-02-1825, tr. Beekbergen 25-04-1773
21. **Reintje Reinders de Groot**, ged. Beekbergen 31-01-1751, overl. Apeldoorn 05-08-1797.
22. **Melis Koenraads van Beek**, geb. circa 1761, overl. Apeldoorn (Hoog Soeren) 11-03-1815, tr. Apeldoorn 13-04-1787
23. **Margrieta (Gerritje) Cornelis**, overl. na 1824.
24. **Lammert van 't Land**, geb. Voorthuizen circa 1745, bouwman, overl. Nijkerk 27-02-1816, tr.
25. **Besseltje van Winkoop**, geb. Nijkerk 19-10-1749, overl. Voorthuizen 13-07-1830.
26. **Jan Spelt**, geb. 1766, tr. 1790
27. **Teuntje Versteeg**, geb. circa 1765, overl. Maartensdijk 05-12-1815.
28. = 16.
29. = 17.
30. = 18.
31. = 19.

Oproep auteur:

Wie kan mij helpen aan een foto van Jacob Zeegers?



Artikel gepubliceerd in Veluwse Geslachten Jaargang 43 2018 nr. 5